

PRIM MINISTRU

747
13042021

Doamnă președinte,

În conformitate cu prevederile art. 111 alin. (1) din Constituție și în temeiul art. 25 lit. (b) din Ordonanța de urgență a Guvernului nr.57/2019 privind Codul Administrativ, Guvernul României formulează următorul

PUNCT DE VEDERE

referitor la *propunerea legislativă privind modificarea și completarea Legii Societăților nr. 31/1990*, inițiată de domnul deputat PSD Vasile-Daniel Suciu împreună cu un grup de parlamentari PSD (**Bp.36/2021, L78/2021**).

I. Principalele reglementări

Inițiativa legislativă are ca obiect de reglementare modificarea *Legii nr. 31/1990 privind Legea societăților, cu modificările și completările ulterioare*, astfel:

- modificarea art. 192, în sensul instituirii regulii majorității absolute a părților sociale pentru adoptarea hotărârilor în societățile cu răspundere limitată, precum și instituirea regulii majorității absolute a părților sociale pentru adoptarea hotărârilor de modificare a actului constitutiv;

- modificarea alin. (1) al art. 195, în sensul instituirii posibilității organizării adunării asociațiilor și în sistem electronic.

II. Observații

1. Forma în vigoare a legii societăților impune pentru valabilitatea întrunirilor și a deliberărilor adunării generale (organ suprem de conducere și decizie concentrând voința socială), limite de cvorum și de vot atât în cazul societăților pe acțiuni, cât și al societăților cu răspundere limitată (art. 112, art. 115 și art. 192 din *Legea societăților nr. 31/1990*¹).

Se impune precizarea că atât în cazul societăților pe acțiuni, cât și în cazul societăților cu răspundere limitată, legiuitorul a reglementat limitele de cvorum și vot, cu condiții mai stricte sau mai flexibile, în funcție, pe de o parte, de obiectul deliberării, respectiv după cum acestea vizează chestiuni referitoare la mersul normal al societății, tratând probleme curente și periodice, sau probleme legate de existența și structura societății, iar, pe de altă parte, în funcție de tipologia societăților, respectiv dacă acestea prezintă societăți de capital sau de persoane.

Astfel, în cazul societăților pe acțiuni, cvorumul și mai ales majoritatea de vot în adunarea generală extraordinară, al cărui obiect vizează deliberarea asupra unor probleme esențiale pentru existența și structura societății (art. 113 din *Legea nr. 31/1990*²), sunt mult mai mari

---

¹ (1) Pentru validitatea deliberărilor adunării generale ordinare este necesară prezența acționarilor care să dețină cel puțin o pătrime din numărul total de drepturi de vot. Hotărârile adunării generale ordinare se iau cu majoritatea voturilor exprimate. Actul constitutiv poate prevedea cerințe mai ridicate de cvorum și majoritate.

(2) Dacă adunarea generală ordinară nu poate lucra din cauza neîndeplinirii condițiilor prevăzute la alin. (1), adunarea ce se va întruni la o a doua convocare poate să delibereze asupra punctelor de pe ordinea de zi a celei dintâi adunări, indiferent de cvorumul întrunit, luând hotărâri cu majoritatea voturilor exprimate. Pentru adunarea generală întrunită la a doua convocare, actul constitutiv nu poate prevedea un cvorum minim sau o majoritate mai ridicată.

ART. 115

(1) Pentru validitatea deliberărilor adunării generale extraordinare este necesară la prima convocare prezența acționarilor deținând cel puțin o pătrime din numărul total de drepturi de vot, iar la convocările următoare, prezența acționarilor reprezentând cel puțin o cincime din numărul total de drepturi de vot.

(2) Hotărârile sunt luate cu majoritatea voturilor deținute de acționarii prezenți sau reprezentați. Decizia de modificare a obiectului principal de activitate al societății, de reducere sau majorare a capitalului social, de schimbare a formei juridice, de fuziune, divizare sau de dizolvare a societății se ia cu o majoritate de cel puțin două treimi din drepturile de vot deținute de acționarii prezenți sau reprezentați.

(3) În actul constitutiv se pot stipula cerințe de cvorum și de majoritate mai mari.

Art. 192

(1) Adunarea generală decide prin votul reprezentând majoritatea absolută a asociaților și a părților sociale, în afară de cazul când în actul constitutiv se prevede altfel.

(2) Pentru hotărârile având ca obiect modificarea actului constitutiv este necesar votul tuturor asociaților, în afară de cazul când legea sau actul constitutiv prevede altfel.

²

Adunarea generală extraordinară se întrunește ori de câte ori este necesar a se lua o hotărâre pentru:

- a) schimbarea formei juridice a societății;
- b) mutarea sediului societății;
- c) schimbarea obiectului de activitate al societății;
- d) înființarea sau desființarea unor sedii secundare: sucursale, agenții, reprezentanțe sau alte asemenea unități fără personalitate juridică, dacă prin actul constitutiv nu se prevede altfel;
- e) prelungirea duratei societății;
- f) majorarea capitalului social;
- g) reducerea capitalului social sau reintregirea lui prin emisiune de noi acțiuni;
- h) fuziunea cu alte societăți sau divizarea societății;
- i) dizolvarea anticipată a societății;
- i¹) Abrogată.
- j) conversia acțiunilor dintr-o categorie în cealaltă;
- k) conversia unei categorii de obligațiuni în altă categorie sau în acțiuni;
- l) emisiunea de obligațiuni;

decât în cazul adunării generale ordinare (al cărei obiect vizează mersul normal al societății tratând probleme curente și periodice), ceea ce asigură un plus de protecție pentru formarea unei voințe sociale relevante.

O reglementare similară regăsim și în cazul societăților cu răspundere limitată, cu precizarea că în cazul societății cu răspundere limitată este instituționalizată numai adunarea generală, însă condițiile de cvorum și de vot sunt mai stricte în cazul problemelor vizând existența și structura societății, respectiv atunci când obiectul deliberării vizează modificarea actului constitutiv, și mai flexibile atunci când obiectul deliberării vizează probleme curente.

Astfel, pentru hotărârile adunării generale întrunite la societățile cu răspundere limitată, legea prevede o dublă majoritate, a asociaților și a părților sociale. Această dublă majoritate este absolută, respectiv jumătate plus unul din numărul total de asociați și jumătate plus din numărul total de părți sociale. Regula reflectă caracteristica societăților cu răspundere limitată de a îmbina trăsături ale societăților de persoane și ale societăților de capital³. Totuși, reglementarea acestei cerințe pentru întrunirea și adoptarea hotărârilor în cadrul acestei societăți este una flexibilă astfel că, în funcție de interesele asociaților, prin actul constitutiv aceștia pot deroga de la regula dublei majorități absolute și pot stabili o majoritate calificată superioară sau inferioară dublei majorități prevăzute de lege, după cum în asociere prevalează caracterul *intuitu personae* sau *intuitu pecuniae* al asocierii.

Totodată, în scopul facilitării unei hotărâri și pentru a mobiliza asociații, art. 193 alin. (3) din *Legea nr. 31/1990* prevede că, în cazul în care la prima convocare adunarea legal constituită nu poate lua o hotărâre valabilă din cauza neîntrunirii majorității cerute, la cea de-a doua convocare, adunarea poate decide asupra ordinii de zi, oricare ar fi numărul de asociați și partea de capital social reprezentat în adunare. Or, în aceste condiții hotărârea se ia cu majoritatea simplă a asociaților și a părților sociale, respectiv jumătate plus unul din numărul asociaților și al părților sociale reprezentate în adunare.

Referitor la modificarea actului constitutiv, legiuitorul a instituit o prevedere imperativă destinată protejării caracterului *intuitu personae* al societății, condiționând modificarea actului constitutiv de existența acordului unanim al asociaților în acest sens.

---

³ m) oricare altă modificare a actului constitutiv sau oricare altă hotărâre pentru care este cerută aprobarea adunării generale extraordinare.
³ Stanciu D. Cârpenaru, *Drept comercial român, Ed. A VI-a actualizată*, București, 2019, p. 359.

Elementul esențial al constituirii unei societăți cu răspundere limitată îl reprezintă acordul de voință al asociaților și intenția lor de asociere în considerarea calităților personale și a încrederii reciproce dintre asociați.

Așadar, însuși legiuitorul a lăsat la dispoziția asociaților o libertate contractuală mai mare decât în cazul celorlalte categorii de societăți. Pe de altă parte, însă, legiuitorul a reglementat restrictiv modificările actului constitutiv al acestor societăți, în scopul protejării acestui element fundamental, respectiv acordul de voință al fondatorilor. După cum un contract nu poate fi modificat decât prin acordul tuturor părților contractante, tot astfel și actul constitutiv nu poate fi modificat fără acordul tuturor asociaților.

Atât doctrina,⁴ cât și jurisprudența⁵ au apreciat că este nerezonabil a se considera că actul constitutiv încheiat cu acordul de voință al tuturor asociaților ar putea fi modificat cu o majoritate simplă, prin recurgerea la dispozițiile art. 193 alin. (3) din *Legea societăților*. Cu toate acestea și această dispoziție este una flexibilă, asociații pot deroga statutar de la regula unanimității și impune o majoritate calificată superioară sau inferioară după cum în asociere prevalează caracterul *intuitu personae* sau *intuitu pecuniae* al asocierii.

Regulile mai stricte în materie de cvorum și vot din materia societății cu răspundere limitată își găsesc justificarea în faptul că riscul îngrădirii funcționării societății este contrabalansat de acordarea unor garanții de protecție a drepturilor asociaților, dat fiind faptul că în cazul acestei forme societare asocierea se bazează pe încrederea asociaților, unul din elementele distinctive regăsit în această formă societară fiind reprezentat de caracterul *intuitu personae* al contractului de societate.

Pe de altă parte, în cazul societăților pe acțiuni subordonarea voinței individuale voinței societare este justificată pe considerentul de bună funcționare și de întărire a creditului societății pe acțiuni.

Într-adevăr, în cazul în care unanimitatea/majoritatea impusă de lege sau de actul constitutiv nu poate fi întrunită nici la prima nici la a doua convocare, hotărârea Adunării generale nu se poate adopta. Imposibilitatea adoptării unor asemenea hotărâri poate fi efectul unor viziuni diferite a asociaților asupra strategiei de afaceri/politici manageriale. Disensiunile de acest gen intervenite între asociați conduc în mod obișnuit la apariția litigiilor (cereri de excludere, retragere, dizolvare societate) sau la blocarea/diminuarea activităților rentabile și iminența insolvenței.

---

⁴ ST.D. Cârpenaru, Gh. Piperea, S. David, *Legea societăților, Comentariu pe articole, Ed. 5, București pg. 656;*

⁵ ÎCCJ, s.com., dec. Nr. 3017 din 29 septembrie 2010;

În doctrină⁶ s-a arătat că blocajele decizionale pot fi evitate prin inserarea în actele constitutive a unor clauze care să aibă ca obiect prevenirea sau tranșarea conflictelor dintre asociați, cum ar fi clauza de tip *squeeze out* (care permite asociatului majoritar să îl debarce pe asociatul minoritar, plătind un preț convenit de părți sau stabilit de expert pentru părțile sociale deținute de acesta) sau asociații pot conveni prin contractul de societate sau prin acte adiționale o procedură de retragere comună din societate (*sell out*).

Astfel de clauze inserate în actele constitutive ale societăților permit salvagardarea societății în situațiile în care asociații ajung la divergențe ireconciliabile.

La nivel european constatăm că reglementările în materie societară stabilesc anumite condiții de vot pentru adunările generale numai în cazul societăților pe acțiuni⁷, însă, în privința societăților cu răspundere limitată aceste cerințe nu sunt stabilite la nivel european, tocmai de aceea există diferențe importante de la un stat membru la altul, prin raportare la tradiția dreptului afacerilor, și, mai ales, în funcție, de evoluțiile cunoscute de formele societare în economia fiecărui stat european.

La acest moment, sunt state membre care au optat fie pentru neimpunerea unor limite de cvorum, acestea putând fi stabilite, totuși, prin actul constitutiv (cum este cazul Germaniei, Italiei, Finlandei sau Spaniei), ori state care impun cerințe de cvorum atât pentru întrunirea valabilă (Grecia/1/2 din totalul asociaților și a părților sociale) cât și cerințe pentru adoptarea deciziilor, diferențiate de importanța aspectelor dezbătute (Franța⁸, Ungaria).

De altfel și în Proiectul de Ghid legislativ al UNCITRAL⁹ privind entitățile cu răspundere limitată, concluziile analizei celor mai bune practici internaționale în ceea ce privește formele simplificate de înființare a unei afaceri - microîntreprindere sau IMM sunt în sensul că ar trebui făcută distincția, pe de o parte, între deciziile adunării generale care sunt esențiale pentru existența și funcționarea societății (cum ar fi cele privind modificarea actelor constitutive, cele privind transformarea și dizolvarea

---

⁶ ST.D. Cârpenaru, Gh. Piperea, S. David, *Legea societăților, Comentariu pe articole, Ed. 5, București* pg. 658;

⁷ A se vedea dispozițiile art. 83 din Directiva (UE) 2017/1132 a Parlamentului European și a Consiliului din 14 iunie 2017 privind anumite aspecte ale dreptului societăților comerciale (codificare), publicată în JO al Uniunii Europene;

⁸ Art. L223/29 și art. L223-30 Code de commerce;

⁹ Comisia Națiunilor Unite pentru dreptul comerțului internațional; Grupul de lucru I Micro-întreprinderi și întreprinderi mici și mijlocii; Documentul nr. A/CN.9/WG.I/WP.122; https://uncitral.un.org/en/working_groups/1/msmes; desi scopul Ghidului nu este de a modifica regimul juridic deja consacrat de legislația societara ci de a crea o forma noua de organizare, care sa fie adaptata specificului IMM-urilor, recomandările sale se bazează pe cele mai recente reforme legislative care tind spre simplificarea modului de înființare și organizare a diverselor forme juridice cu răspundere limitată, destinate afacerilor de mici dimensiuni.

societății) și, pe de altă parte, cele de gestiune, în cazul celor dintâi fiind necesar un prag de vot mai ridicat¹⁰, în speță chiar unanimitatea. Justificarea acestui sistem de luare a deciziilor se fundamentează pe egalitatea votului asociaților, care sunt obligați să găsească un compromis în caz de dezacord.

Cu toate acestea, deciziile asupra chestiunilor care nu sunt esențiale pentru existența entităților cu răspundere limitată vor fi luate de majoritatea asociaților. Acest sistem permițând asociaților să își rezolve mai rapid divergențele asupra operațiunilor cotidiene.

Deși Ghidul încurajează adoptarea deciziilor prin unanimitate, totuși recunoaște că tradiția juridică a unor state poate să nu impună consimțământul unanim, situație în care se recomandă reglementarea unor norme care să impune adoptarea acestui tip de decizii printr-o majoritate calificată.

Față de aspectele semnalate și examinând conținutul concret al măsurii legislative propuse din care reiese că în stabilirea limitelor cvorumului pentru întrunirea și adoptarea hotărârilor adunării generale nu ține cont nici de specificul societăților cu răspundere limitată, și anume caracterul *intuitu personae* al asocierii, și nici de importanța chestiunilor supuse spre dezbateră și, implicit, adoptare, apreciem că modificările propuse nu pot fi susținute în forma propusă de inițiatori, chiar dacă, în acord cu tendințele din alte state ale Uniunii Europene, limitele de cvorum prevăzute de legea în vigoare ar putea fi amendate.

2. În ceea ce privește instituirea *posibilității organizării adunării asociaților în sistem online*, precizăm că potrivit dispozițiilor art. 191 alin. (2) din *Legea nr. 31/1990*¹¹ se prevede o modalitate alternativă de adoptare a hotărârilor, respectiv votarea lor prin corespondență, însă numai dacă această facultate este prevăzută în actul constitutiv.

La momentul introducerii posibilității votului prin corespondență în doctrină¹² s-a arătat că această dispoziție creează numeroase dificultăți în practică, prevederea părând că se îndepărtează de la caracterul *intuitu personae* al societății:

---

¹⁰ <https://docplayer.fr/197957938-Assemblee-generale-nations-unies-a-cn-9-wg-i-wp-99-projet-de-guide-legislatif-sur-une-entite-a-responsabilite-limitee-de-la-cnudci.html>;

¹¹ ART. 191

(2) Prin actul constitutiv se va putea stabili că votarea se poate face și prin corespondență.

¹² ST.D. Cârpenaru, Gh. Piperea, S. David, *Legea societăților*, Comentariu pe articole, Ed. 5, București pg. 652

- a) elimină practic dezbaterile și discuțiile directe între asociați;
- b) permite administratorilor să influențeze luarea deciziei prin modul de expunere în scris a problemei și prin stilul de redactare a proiectului de hotărâre.

Dat fiind faptul că mijloacele electronice de comunicare la distanță, permit protejarea dreptului asociaților, și având în vedere contextul epidemiologic din primăvara anului trecut, prin *Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 62/2020*¹³, Guvernul a reglementat modul în care societățile pot convoca și desfășura adunările generale ale acționarilor/asociaților (AGA) prin mijloace de comunicare la distanță, chiar în cazul în care actul constitutiv al societății interzicea sau nu prevedea această posibilitate. Măsura era așteptată de mediul de afaceri, dat fiind că, în lipsa unui act normativ, societățile nu ar fi putut să desfășoare AGA cu respectarea, în același timp, a măsurilor de distanțare și a restricțiilor de circulație impuse de către autoritățile române.

Referitor la procedura de convocare, actul normativ enunțat prevede că organul de administrație competent să efectueze convocarea AGA are, astfel, posibilitatea să utilizeze mijloace de comunicare la distanță în acest scop. Acționarii/asociații trebuie să comunice adresa poștală/de e-mail sau, dacă acestea sunt înscrise în Registrul asociaților/acționarilor, pot fi folosite adresele respective. Se pot alege una sau mai multe modalități combinate de convocare, printre care menționăm scrisoarea recomandată, curierul, scrisoarea transmisă pe cale electronică, la care este atașată sau logic asociată semnătură electronică extinsă sau telefaxul. Lista nu este exhaustivă. Suplimentar, anunțul de convocare se va publica și pe pagina de internet a societății, dacă există, și va fi transmis și prin e-mail, dacă sunt cunoscute adresele acționarilor/asociaților.

Aceleași reguli de convocare se aplică și în cazul publicării ordinii de zi completată cu punctele transmise de acționari/asociați, care, la rândul lor, pot fi transmise prin mijloace de comunicare la distanță. Informațiile și documentele referitoare la subiectele înscrise pe ordinea de zi se vor publica/transmite în ordinea următoare: pe pagina de internet a societății sau, dacă nu există o astfel de pagină, prin email sau, dacă asociații/acționarii nu au o adresă de email, la cerere, prin poștă sau curier.

În cazul adunărilor generale ținute exclusiv prin corespondență nu se aplică regulile care implică prezența fizică a acționarilor/asociaților, iar organul de administrație nu este obligat să participe la adunarea generală a

---

¹³ pentru adoptarea unor măsuri în domeniul societăților, în vederea desfășurării reuniunilor organelor statutare

acționarilor/asociațiilor. Votul acționarilor/asociațiilor se transmite, până la data ținerii ședinței, prin modalitatea aleasă în convocator, prin scrisoare recomandată, servicii de poștă sau curier ori prin scrisoare transmisă pe cale electronică, având încorporată, atașată sau logic asociată semnătura electronică extinsă.

Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 62/2020 menționează posibilitatea ținerii adunărilor generale prin teleconferință sau videoconferință sau alte mijloace electronice de comunicare directă la distanță. Aceste mijloace trebuie să îndeplinească o serie de condiții tehnice pentru a asigura, printre altele, posibilitatea identificării participanților, transmisiunea continuă și în direct a adunării generale, înregistrarea acesteia și exprimarea votului în cursul adunării (inclusiv în mod secret, acolo unde este cazul).

Procurile reprezentanților acționarilor/asociațiilor vor fi transmise la locul indicat în convocare prin mijloace similare cu cele menționate mai sus, precum scrisoare recomandată, poștă, curier sau e-mail. În cazul transmiterii prin e-mail procurile trebuie semnate cu semnătură electronică extinsă.

Actul normativ enunțat anterior prevede și obligația întocmirii și semnării procesului-verbal al ședinței de către președintele consiliului de administrație ori administratorul cu puteri de reprezentare, președintele directoratului sau, după caz, persoana împuternicită de acesta.

În cazul adunărilor generale ținute prin mijloace electronice de comunicare directă la distanță, procesul verbal va fi semnat și de către un secretar ales potrivit actului constitutiv ori, în lipsă, de către un angajat al societății, iar în cazul adunărilor generale ținute exclusiv prin corespondență, acesta va fi semnat și de către un angajat al societății (dacă acest lucru este posibil).

Hotărârea adunării generale va fi certificată prin semnătură olografă sau cu semnătură electronică extinsă de către președintele consiliului de administrație, administratorul cu puteri de reprezentare sau președintele directoratului, după caz.

Potrivit instrumentului de prezentare și motivare al actului normativ enunțat supra *„se propune folosirea tehnicii moderne de comunicare ce asigură transmisiunea în timp real și comunicarea bidirecțională în timp real, astfel încât acționarii/asociații să se poată adresa de la distanță adunării generale, să participe, în mod efectiv, la dezbaterile fiecărui punct pe ordinea de zi, să își exprime votul și să poată verifica ulterior modul în care s-a votat în adunare. Proiectul creează garanții pentru ca*

toții acționarii/asociații să beneficieze de tratament egal, societățile fiind obligate să utilizeze mijloace tehnice care au compatibilitate cu cele mai uzuale tehnologii fixe sau mobile de acces și cu un număr cât mai mare de sisteme de operare și să permită aplicarea, în paralel, a sistemului de vot prin corespondență, vot ce poate fi transmis societății prin orice mijloc de comunicare la distanță care asigură transmiterea textului. Soluțiile oferă și premisele exprimării depline a drepturilor acționarilor minoritari, nefiind afectate garanțiile de transparență a adunării generale a acționarilor și a documentației elaborate de organele de administrare și de conducere în pregătirea acestora, nici dreptul acționarilor de a propune puncte noi pe ordinea de zi a adunării”.

Raportat la cele enunțate anterior și fără a nega garanțiile incontestabile pe care le prezintă tehnica modernă pentru protejarea drepturilor asociaților, față de conținutul concret al măsurii legislative propuse de inițiatori, apreciem că simpla enunțare a posibilității ținerii adunării generale prin mijloace electronice, fără a se crea un mecanism efectiv cu privire la procedura de convocare și modalitatea de desfășurare a adunării generale, precum și de atestare a luării deciziilor conform acestei proceduri, poate crea premisele afectării drepturilor asociaților, în special din perspectiva dreptului de informare și de proprietate. Or, în aceste condiții, apreciem că ar putea fi reevaluată soluția de amendare a art. 191 alin. (2) din *Legea nr. 31/1990* în sensul prevederii acestei modalități alternative de adoptare a hotărârilor, însă numai dacă această facultate este prevăzută în actul constitutiv.

III. Punctul de vedere al Guvernului

Având în vedere considerentele menționate, **Guvernul nu susține adoptarea acestei inițiative legislative în forma prezentată.**

Cu stimă,

Florin-Vasile CITU
PRIM-MINISTRU

Doamnei senator Anca Dana DRAGU
Președintele Senatului